

**Trzyletni plan limitu mianowań urzędników
w służbie cywilnej na lata 2024–2026**

Warszawa, grudzień 2023 r.

Na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1691 oraz z 2023 r. poz. 1195 i poz. 1598) Rada Ministrów zobowiązana jest do corocznego ustalania trzyletniego planu limitu mianowań urzędników w służbie cywilnej i przedkładania go do wiadomości Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast w świetle art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, limit mianowań urzędników w służbie cywilnej na dany rok budżetowy i środki finansowe na wynagrodzenia oraz szkolenia członków korpusu służby cywilnej są określane w ustawie budżetowej.

W związku z obowiązkiem, który na Radę Ministrów nakłada ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, Rada Ministrów proponuje określenie limitu mianowań urzędników w służbie cywilnej na kolejne trzy lata w następujących wielkościach:

- 1) 2024 r. – **400** osób;
- 2) 2025 r. – **500** osób;
- 3) 2026 r. – **600** osób.

Skutki finansowe nowych mianowań na 2024 r. szacuje się na kwotę **494 164 zł** (bez pochodnych), **591 416 zł** (z pochodnymi). Szczegółową kalkulację skutków finansowych na 2024 r. przedstawia poniższa tabela:

Skutki mianowań w 2024 r.*	Wysokość dodatku służby cywilnej	Liczba miesięcy	Limit mianowań	Skutki mianowań bez pochodnych	Składki na ubezpieczenia społeczne (17,23%)**	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy (2,45%)	Skutki mianowań z pochodnymi
Skutki finansowe mianowań od 1.12.2024 r.	1 235,41	1	400	494 164	85 144	12 108	591 416

* Skutki finansowe mianowań w roku 2024 obliczone zostały z uwzględnieniem kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej w wysokości 2 628,54 zł zaplanowanej w projekcie ustawy budżetowej na 2024 r.

** Składki na ubezpieczenia społeczne zostały obliczone z uwzględnieniem składki na ubezpieczenie wypadkowe na poziomie 0,97% (ustawowo składka wypadkowa wynosi 0,93%, ale może być zmieniona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych), ze względu na zróżnicowanie składki płaconej przez pracodawców.

UZASADNIENIE

Rada Ministrów ma ustawowy obowiązek corocznego ustalania trzyletniego planu limitu mianowań urzędników w służbie cywilnej. Limit na dany rok określany jest natomiast w ustawie budżetowej¹⁾.

Uzyskanie mianowania w służbie cywilnej możliwe jest w ramach jednej z dwóch ścieżek:

1. W wyniku ukończenia kształcenia w Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego (KSAP). Dyplom ukończenia KSAP potwierdza posiadanie wiedzy, umiejętności i predyspozycji kierowniczych niezbędnych do wypełniania zadań służby cywilnej²⁾. Absolwent KSAP może ubiegać się o mianowanie w służbie cywilnej (składa swój wniosek o mianowanie)³⁾.
2. W toku postępowania kwalifikacyjnego dla pracowników służby cywilnej, podczas którego sprawdza się wiedzę i umiejętności niezbędne do wypełniania zadań służby cywilnej⁴⁾ (osoba zainteresowana składa swoje zgłoszenie). Poza uzyskaniem w toku takiego sprawdzianu pozytywnego wyniku należy także zmieścić się w wyznaczonym na dany rok limicie miejsc.

Mianowanie otrzymują więc ci absolwenci KSAP, którzy w danym roku złożyli wnioski o mianowanie oraz najlepsi spośród uczestników postępowania kwalifikacyjnego w danym roku.

Uzyskanie statusu urzędnika służby cywilnej świadczy o rozwoju zawodowym osoby zatrudnionej w administracji rządowej i pomaga związać urzędnika ze służbą cywilną na dłużej. Stałość związania z nią, wynikająca z trwałości stosunku pracy mianowanego urzędnika, pozwala na ciągłą gotowość kontynuacji pracy administracji rządowej, niezależnie od ewentualnych zmian politycznych czy organizacyjnych urzędów, co jest dla służby cywilnej dużą wartością.

Większy udział takich osób w korpusie służby cywilnej pozwala wzmacniać służbę cywilną w realizacji zadań państwa w sposób zawodowy, rzetelny, bezstronny i politycznie neutralny, czego wymaga art. 153 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zwiększanie liczby urzędników służby cywilnej jest tym samym warunkiem koniecznym dla dalszej profesjonalizacji służby cywilnej. Dlatego, aby jak najskuteczniej doprowadzić do możliwie największego ich udziału wśród członków korpusu służby cywilnej, limit mianowań na dany rok powinien być jak najwyższy. Powinien on być jednak planowany z uwzględnieniem możliwości finansowych budżetu państwa.

W ostatnich latach polska służba cywilna, jak i nasz kraj, musiała zmierzyć się z nieoczekiwanymi wyzwaniami. W latach 2020 i 2021 takim wyzwaniem była pandemia COVID-19, zaś w 2022 r. – wojna w Ukrainie i wynikające z niej społeczne, gospodarcze i polityczne konsekwencje. W tych

¹⁾ Art. 7 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

²⁾ Art. 46 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

³⁾ W świetle przepisu art. 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1388) znowelizowanego przepisami art. 3 ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1195; wejście w życie: 27 września 2023 r.) KSAP prowadzić będzie kształcenie w trybie stacjonarnym lub w trybie dualnym. Oznacza to, że w obecnej perspektywie planowania limitów mianowań w ramach tej ścieżki uzyskania mianowania funkcjonować będą mogły dwie grupy absolwentów KSAP potencjalnie ubiegających się o mianowanie.

⁴⁾ Art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

okolicznościach pozytywnie należy ocenić, że po dwóch latach przerwy związanej z pandemią (2020-2021) od 2022 r. możliwe stało się przeprowadzenie postępowań kwalifikacyjnych w służbie cywilnej. Pozwala to zwiększać liczbę urzędników służby cywilnej w ramach ustawowych ścieżek uzyskiwania mianowania w służbie cywilnej – nie tylko z grona absolwentów KSAP, którzy złożyli wnioski o mianowanie, ale także spośród uczestników postępowania kwalifikacyjnego.

Mimo to wzrost liczby urzędników mianowanych w 2022 r. nie był znaczny. Na koniec 2022 roku w służbie cywilnej zatrudnionych było 7 464 urzędników służby cywilnej. Pomimo że mianowanie uzyskało 240 nowych urzędników, w porównaniu do 2021 r. było ich łącznie jedynie o 49 więcej⁵⁾.

Limit mianowań okazał się więc tym samym niewystarczający dla zapewnienia m.in. zastępowania odchodzących ze służby cywilnej urzędników mianowanych. Dlatego też, przede wszystkim żeby zrekompensować niedobory tych urzędników spowodowane brakiem postępowań kwalifikacyjnych w latach 2020-2021, konieczne jest stopniowe podnoszenie limitu mianowań w latach kolejnych.

Co warto podkreślić, wzrost limitów mianowań skutkuje zwiększeniem zainteresowania mianowaniem w służbie cywilnej. Po stagnacji w latach 2013-2016, gdy limity wynosiły po 200 osób rocznie, w latach 2017-2020 r. limity te konsekwentnie rosły – do poziomu 490 osób. W 2019 r. odnotowano również, w stosunku do 2018 r., wzrost zainteresowania uzyskaniem mianowania w toku postępowania kwalifikacyjnego w służbie cywilnej o blisko 50%. Limity mianowań zaczęły też ponownie rosnąć od 2022 r. Już przynosi to pierwsze pozytywne efekty. W 2023 r. do postępowania kwalifikacyjnego zgłosiło się ponad 20% osób więcej niż rok wcześniej.

Jeśli zatem limity mianowań w służbie cywilnej rosną, to dzięki temu zwiększają się szanse, aby po uzyskaniu pozytywnego wyniku ze sprawdzianu w toku postępowania kwalifikacyjnego zmieścić się w tym limicie i zostać urzędnikiem służby cywilnej. Z kolei rosące szanse na mianowanie w służbie cywilnej powodują, że większa liczba pracowników administracji rządowej decyduje się przystąpić do postępowania kwalifikacyjnego. Z większej zaś grupy osób łatwiej jest wyłonić odpowiednio liczną grupę najlepszych, którzy zasilą zasób urzędników mianowanych. Dlatego też tak ważne jest, aby kontynuować ścieżkę wzrostu limitów mianowań.

Podkreślić należy, że równolegle trwa upowszechnianie w urzędach administracji rządowej ścieżki rozwoju nakierowanej na uzyskanie mianowania w służbie cywilnej. Wspomnieć tu należy nie tylko o prowadzonych działaniach promocyjnych dotyczących mianowania⁶⁾, ale także m.in. o *Planie szkoleń centralnych w służbie cywilnej na 2023 rok*⁷⁾, w którym Szef Służby Cywilnej po raz kolejny

⁵⁾ Por. zaakceptowane przez Prezesa Rady Ministrów *Sprawozdanie Szefa Służby Cywilnej o stanie służby cywilnej i o realizacji zadań tej służby w 2022 roku*, str. 10, por. także: *Prezes Rady Ministrów przyjął sprawozdanie Szefa Służby Cywilnej za 2022 rok*, <https://www.gov.pl/web/sluzbacywilna/prezes-rady-ministrow-przyjal-sprawozdanie-szefa-sluzby-cywilnej-za-2022-rok> (odczyt: 03.07.2022).

⁶⁾ Por. *Postępowanie kwalifikacyjne i mianowanie*, <https://www.gov.pl/web/sluzbacywilna/postepowanie-kwalifikacyjne-i-mianowanie> (odczyt: 22.06.2023). Por. także: *Postępowanie kwalifikacyjne i mianowania w służbie cywilnej w 2023 roku*, <https://www.gov.pl/web/sluzbacywilna/postepowanie-kwalifikacyjne-i-mianowania-w-sluzbie-cywilnej-w-2023-roku> (odczyt: 22.06.2023).

⁷⁾ Por. *Plan szkoleń centralnych w służbie cywilnej na 2023 rok*, <https://www.gov.pl/web/sluzbacywilna/plan-szkolen-centralnych-w-sluzbie-cywilnej-na-2023-rok> (odczyt: 22.06.2023).

zalecił intensyfikację działań ukierunkowanych na przygotowanie pracowników do udziału w postępowaniu kwalifikacyjnym w służbie cywilnej. Przede wszystkim jednak to dzięki wzrostom limitów mianowań w latach 2022-2023 o mianowanie w tych latach ubiegali się już nie tylko – jak w 2020 i 2021 r. – absolwenci KSAP, ale także – w toku postępowania kwalifikacyjnego – łącznie ponad 1200 kolejnych osób zatrudnionych w urzędach administracji rządowej.

Należy dołożyć starań, aby należycie wykorzystać ten potencjał – zwłaszcza, że duży wpływ na kondycję służby cywilnej ma obecnie sytuacja gospodarcza. Nienotowana od wielu lat inflacja spowodowała, że pomimo zwiększenia funduszu wynagrodzeń w ostatnim okresie realnie zmalała wysokość wynagrodzeń członków korpusu służby cywilnej. Grozi to postępującym spadkiem zainteresowania podjęciem pracy w służbie cywilnej, ale również nasileniem odpływu najwyżej wykwalifikowanych pracowników⁸⁾, co z kolei jest zagrożeniem dla profesjonalizacji tej służby.

Biorąc powyższe czynniki pod uwagę, proponuje się ustalenie limitu mianowań w roku 2024 w wysokości 400 osób, z terminem mianowań wyznaczonym na dzień 1 grudnia 2024 r. W roku 2025 proponuje się limit na poziomie 500 osób, natomiast w roku 2026 – w wysokości 600 osób⁹⁾.

Limity te są wyższe niż w 2022 r., ale są one zaplanowane z uwzględnieniem możliwości budżetowych. Wzrost wynika z tego, że po niełatwych dla służby cywilnej latach 2020-2021, gdy postępowania kwalifikacyjne musiały być odwoływane, a w efekcie mianowanych mogło być niewielu nowych urzędników służby cywilnej, należy obecnie dążyć do odbudowy zasobu urzędników. Trzeba tu więc zrównoważyć potrzebę stałego wzmacniania służby cywilnej z potrzebą odpowiedzialnego planowania wydatków budżetowych w niełatwym okresie.

Zakłada się jednak równolegle, że następne plany limitu mianowań pozwolą wrócić do jeszcze wyższych wartości limitów, które umożliwią w przyszłości osiągnięcie wzrostu udziału urzędników służby cywilnej w całym korpusie służby cywilnej. Dotarcie do satysfakcjonującego ich udziału w korpusie możliwe będzie w sposób stopniowy, w miarę możliwości budżetowych.

Skutki przyjęcia zaproponowanych limitów mianowań w latach 2024-2026 wyniosą¹⁰⁾:

1. na 2024 r. szacuje się na kwotę 591 416 zł (z pochodnymi), tj. 494 164 zł (bez pochodnych);
2. na 2025 r. szacuje się na kwotę 739 270 zł (z pochodnymi), a tzw. skutki przechodzące z roku 2024 – na kwotę 7 147 257 zł (z pochodnymi), łącznie – 7 886 527 zł (z pochodnymi);
3. na 2026 r. szacuje się na kwotę 887 124 zł (z pochodnymi), a tzw. skutki przechodzące z roku 2025 – na kwotę 8 934 071 zł (z pochodnymi), łącznie – 9 821 195 zł (z pochodnymi).

⁸⁾ Por. *Sprawozdanie Szefa Służby Cywilnej (...) w 2022 roku*, str. 3.

⁹⁾ Jak już wspomniano, w tej perspektywie planowania limitów mianowań funkcjonować będą mogły dwie grupy absolwentów KSAP potencjalnie ubiegających się o mianowanie.

¹⁰⁾ Skutki finansowe mianowań w latach 2024-2026 obliczone zostały z uwzględnieniem kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej w wysokości 2 628,54 zł zaplanowanej w projekcie ustawy budżetowej na 2024 r. oraz z uwzględnieniem pochodnych płaconych przez pracodawcę w wymiarze 19,68%, w tym z uwzględnieniem składki na ubezpieczenie wypadkowe na poziomie 0,97%.